Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-1001

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. R.A.F. Coenraad, secretaris)

Datum uitspraak	27 december 2023
Klacht van	De consument
Tegen	AEGON Levensverzekering N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen de pensioenuitvoerder
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Pensioenverzekering. De consument heeft in mei 2020 voor een gegarandeerde vaste uitkering gekozen. De rente was op dat moment historisch laag. Drie jaar later vraagt hij aan de pensioenuitvoerder om zijn pensioen te herrekenen aan de hand van de actuele en gunstiger tarieven, mede gezien de gestegen rente in combinatie met de hoge inflatie. De commissie wijst de vordering af.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de pensioenuitvoerder en 3) de repliek van de consument.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op dinsdag 7 november 2023. Op de hoorzitting was de consument aanwezig, samen met zijn echtgenote. Namens de pensioenuitvoerder waren aanwezig: de heer mr. [naam 1], legal counsel en de heer drs. [naam 2], directeur.

1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft op 1 mei 2020 besloten om bij de pensioenuitvoerder een “Uitkerend Garantiepensioen” aan te kopen. Op basis van een beschikbaar kapitaal van € 632.878,02 bedraagt het levenslange ouderdomspensioen tot 1 mei 2025 € 28.789,44 per jaar en daarna € 21.592,08 per jaar. Het partnerpensioen voor de echtgenote van de consument, uit te keren na zijn overlijden, bedraagt € 16.331,64 per jaar.

2.2 In maart 2023 heeft de consument zich tot de pensioenuitvoerder gewend met het verzoek om zijn pensioenaanspraken te herrekenen aan de hand van de actuele en gunstiger tarieven gezien de veranderde economische omstandigheden, zoals de substantieel hogere rente alsmede de sterk toegenomen inflatie..

2.3 Ondanks diverse e-mailwisselingen zijn partijen niet tot een vergelijk gekomen, waarna de consument zich tot Kifid heeft gewend.

De klacht en vordering

2.4 De consument stelt zich op het standpunt dat hij niet rechtvaardig behandeld wordt. De pensioenuitvoerder houdt bij de berekening van het uit te keren ouderdomspensioen geen rekening met de veranderde omstandigheden. In mei 2020 heeft de consument slechts uit twee opties kunnen kiezen: de vaste uitkering, terwijl op dat moment de rente zeer laag was, en de beleggingsvariant, waarbij de uitkering variabel is en afhankelijk van de ontwikkelingen op de beurs. Omdat de consument geen verder risico meer wilde lopen, voelde hij zich gedwongen om een “Uitkerend Garantiepensioen” te sluiten.

De economische ontwikkelingen zijn echter plotseling drastisch veranderd. Er kan daarom gesproken worden van dermate bijzondere omstandigheden dat het niet meer dan redelijk zou zijn dat de pensioenuitvoerder de hoogte van de pensioenuitkeringen herrekent aan de hand van de actuele – en veel hogere – rente. Dat zou een verhoging opleveren van ongeveer € 800,- per maand.

Het verweer

2.5 De pensioenuitvoerder heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. De fiscale wetgeving bepaalt dat een uitkering op de ingangsdatum van het pensioen moet worden aangekocht. Deze uitkering dient gelijkmatig te worden vastgesteld, met uitzondering van de variabiliseringsmogelijkheden die de Wet op de Loonbelasting 1964 biedt. Tussentijds aanpassen of een nieuwe verzekering afsluiten behoort daarom niet tot de mogelijkheden. Verder is de uitkering van het pensioen van de consument levenslang gegarandeerd. Om dat waar te kunnen maken, heeft de pensioenuitvoerder op het moment van ingang de rente ‘vastgezet’. Ondanks dat er van de zijde van de pensioenuitvoerder begrip is voor de klacht en dat het duidelijk is dat de consument op een ongelukkig moment zijn pensioen heeft moeten aankopen ziet de pensioenuitvoerder geen mogelijkheid om aan de wens van de consument tegemoet te komen.

3. De beoordeling

Wat is de hoofdvraag?

3.1 De commissie moet de vraag beantwoorden of de pensioenuitvoerder zich terecht op het standpunt stelt dat er geen gronden zijn om – 3 jaar na pensionering – het pensioen van de consument te herzien aan de hand van de nieuwe en gunstiger tarieven.

Beoordelingskader

3.2 Allereerst merkt de commissie het volgende op. De pensioenregeling waar de consument aan deelneemt, houdt - kort gezegd - in dat hij met het op de pensioendatum vrijkomend beschikbare kapitaal bij een verzekeraar van zijn eigen keuze een levenslang jaarlijks ouderdomspensioen kan aankopen. Verzekeraars hebben de vrijheid om de consument daarvoor per de pensioendatum een aanbod voor een levenslang ouderdomspensioen te doen op basis van hun eigen tarieven en uitgangspunten, waaronder ook de door henzelf gehanteerde levensverwachting. Verzekeraars mogen zelf de prijs van hun producten bepalen. Hiertegenover staat de vrijheid van de consument om bij meerdere verzekeraars een voorstel op te vragen, om op die manier te onderzoeken welke maatschappij het meest gunstige pensioen kan aanbieden.

3.3 Teleurstelling over het resultaat van beschikbare premieregelingen en de hoogte van het jaarlijks pensioen dat daarmee kan worden aangekocht, komt de laatste tijd meer voor en is daarmee tot op zekere hoogte ook een breder maatschappelijk probleem. Toen de werkgever van de consument indertijd de uitvoeringsovereenkomst sloot, waren de verwachtingen over de uitkomst van een dergelijke pensioenregeling positief gestemd, maar die verwachtingen zijn niet altijd uitgekomen. De hogere levensverwachting en de tot voor kort al langere tijd aanhoudende (zeer) lage rente hebben bij de aankoop van het levenslang jaarlijks ouderdomspensioen een negatieve invloed op de hoogte van de uiteindelijke uitkeringen. De commissie kan niet om deze economische werkelijkheid heen. Zie de eerdere uitspraken onder nummer 2019-596, 2019-597 en 20219-628.

3.4 Het bovenstaande geldt ook voor de situatie van de consument in mei 2020. Op het moment van pensionering was de rente laag, zodat hij een veel lager pensioen kon aankopen dan heden ten dage het geval zou zijn. Ook de commissie heeft begrip voor de teleurstelling van de consument, maar moet niettemin vaststellen dat dit inherent is aan de aard van de pensioenregeling waar de voormalig werkgever van de consument indertijd voor gekozen heeft. Het tarief op het moment van pensionering is nu eenmaal van zeer grote invloed op de hoogte van de uitkering die voor het alsdan beschikbare kapitaal verkregen kan worden.

3.5 De consument heeft bewust voor een levenslange vaste – en door de pensioenuitvoerder gegarandeerde – uitkering gekozen. Het fiscale kader voor pensioen biedt geen ruimte om tussentijds het eenmaal ingegane pensioen te herzien aan de hand van bijvoorbeeld de actuele (gunstiger) tarieven. Het is daarom niet mogelijk om het pensioen over te sluiten, zoals dat bijvoorbeeld vaak wel mogelijk is bij een hypotheek. De verzekeraar heeft daarbij aangegeven dat zij de rente heeft vastgezet om de levenslange pensioenuitkering te kunnen garanderen. Nu de pensioenuitkering is vastgezet, voorziet het Nederlands recht er niet in dat overeenkomsten kunnen worden gewijzigd op basis van louter economisch voordeel voor één van de contractspartijen.

Conclusie

3.6 De commissie is van oordeel dat, op basis van de eerdere informatie en documentatie, de pensioenuitvoerder terecht stelt dat er geen (wettelijke) mogelijkheden zijn om de consument tegemoet te komen. De commissie concludeert dan ook dat de klacht van de consument moet worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl